ପ୍ରଭାଗୀୟ ବନ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଏସ୍.ନାଗେଶ୍ୱରମ୍ମା

ଅଗଷ୍ଟ 23,1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ,ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1980:ଧାରା 2 ।

ଖଣି ପଟ୍ଟା — ନବୀକରଣ-ବନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ — ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଖଣିଖନନ ପାଇଁ ଅନୁଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରଦାନ — ଇତିମଧ୍ୟରେ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ ବଳବତ୍ତର ହୋଇଛି— ଅଧିନିୟମ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖନନ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ କରେ — ପଟ୍ଟାଧାରୀ ବନ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି — କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅନୁମୋଦନ ହାସଲ ହୋଇନାହିଁ — ପଟ୍ଟା ବାତିଲ ପାଇଁ ବନ ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ— ରିଟ୍ — ପଟ୍ଟା ଏକ ବୈଧ ପଟ୍ଟା ହୋଇଥିବା ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରି ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଗଦା ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଛନ୍ତି — ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବେଆଇନ ଥିଲା — ପଟ୍ଟା ନବୀକରଣ ଏକ ନିହିତ ଅଧିକାର ନୁହେଁ— ନବୀକରଣ ତାରିଖରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଖଣି ପଟ୍ଟା ନବୀକରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ— ଉତ୍ତରଦାତା ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହନ୍ତି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର :ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 11902/1996

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 96/1994 ରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟର 7.7.95 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଶ୍ରୀ କେ.ଅମରେଶ୍ୱରୀ, ଏ.ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର ରାଓ ଏବଂ ଅନିଲ କେ. ଟାଣ୍ଡାଲେ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏ. ସୁବ୍ବା ରାଓ ଏବଂ ଏ. ଡି. ଏନ୍. ରାଓ ।

ପ୍ରଭାଗୀୟ ବନ ଅଧିକାରୀ ବନାମ ଏସ୍.ନାଗେଶ୍ୱରମ୍ମା

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟର ଖଣ୍ଡପୀଠର 7 ଜୁଲାଇ, 1995 ତାରିଖର ରିଟ୍ ଅପିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 96/94 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି, ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ ଖଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 18, 1979 ରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 12, 1984 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖଣି ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଖଣି ପଟ୍ଟା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲ (ସଂରକ୍ଷଣ) ଅଧିନିୟମ, 1980 ଅକ୍ଟୋବର 25,1980 ରେ ବଳବତ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ପଟ୍ଟା ଅବଧି ଶେଷ ହେବା ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା, ଖଣି ପଟ୍ଟା ନବୀକରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାର କ୍ଷମତାରୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ପାଇଁ ପଟ୍ଟାର ଅଧିକାର ରହିଛି ଏବଂ ନବୀକରଣ ତାରିଖ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନବୀକରଣ ହେବା ଉଚିତ । ପଟ୍ଟା ନବୀକରଣ ଏକ ନିହିତ ଅଧିକାର ନୁହେଁ, ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ସେହି ତାରିଖ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସମାଧାନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ପଟ୍ଟା ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 13 , 1989 ରେ, ଏହାର ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ଯେ, ନବୀକରଣ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଆଇନର ଧାରା 2 ର ଉଲ୍ଲଂଘନ ଥିଲା, ଯେହେତୁ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ ବନ୍ୟ ବିଭାଗ ଫେବୃଆରୀ 7,1990 ରେ କରାଯାଇଥିବା ମିଳିତ ଯାଞ୍ଚରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଖଣି ଉତ୍ତୋଳନ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ଦଖଲ ପଟ୍ଟା ବାତିଲ କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଉତ୍ତରଦାତା ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରିଟ୍ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ,ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମିଳିତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯିବା ପରେ, ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଗଦା ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ତୋଳନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ଯାହା ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପୂର୍ବାନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ତେଣୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ସୁବ୍ବା ରାଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଯାହା ମନା କରାଯାଇଛି ତାହା ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖଣିର ନୂତନ ଉତ୍ତୋଳନ ନୁହେଁ ବରଂ କେବଳ ଭୂମି ପୃଷ୍ଠରୁ ଗଦା ହୋଇଥିବା ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥକୁ ଅପସାରଣ କରିବା, ତାହା ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁମତି ସହିତ; ତେଣୁ, ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ସଠିକ ଅଟେ । ବିବାଦରେ ଆମେ କୌଣସି ଦୃଢତା ପାଉନାହୁଁ । ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ଏହି ଆଧାରରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଭୂମିରେ ଗଡ ହୋଇଥିବା ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ଏବଂ ଅପସାରଣ ପାଇଁ ହକଦାର, ଯଥା ପଟ୍ଟା ଏକ ବୈଧ ପଟ୍ଟା ଅଟେ; ଅନ୍ୟଥା ସେ କୌଣସି ଅଧିକାର ପାଇବେ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ପରିସରରେ ଖଣ୍ଡପୀଠ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛି, ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟତଃ ବେଆଇନ ଅଟେ ।ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିଷେଧ କରେ, ଯଦି ଖଣିଗୁଡ଼ିକ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ସହମତିରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଖଣି ପଟ୍ଟା ମଞ୍ଜୁର ନକଲେ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷେଧ ଅଟେ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ସହମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଶ୍ରୀ ସୁବ୍ବା ରାଓ ଜଙ୍ଗଲ (ସଂରକ୍ଷଣ) ଅଧିନିୟମ, 1980 ଅଧୀନରେ ନିୟମ/ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ କୋହଳ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ସେଥିରେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର ପୂର୍ବ ସହମତି ବିନା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯିବ । ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଖଣି ପଟ୍ଟାର ନବୀକରଣ, ଯଦି ସେଗୁଡିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ, ତେବେ ନୂତନ ଅଞ୍ଚଳର ନୂତନ ବିଭାଜନ ଏବଂ ଗଛ କାଟିବା ବିନା କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ପୁନଃ ବନୀକରଣର ସର୍ତ୍ତରେ । ଏହି ମାମଲାରେ ସେପରି ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହା ନିୟମିତ ଭାବରେ ନବୀକରଣ ଅନୁଦାନର ଏକ ମାମଲା ଅଟେ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ବେଆଇନ ଅଟେ ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି କିନ୍ତୁ, ପରିସ୍ଥିତିରେ, ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ।

ଟି.ଏନ୍.ଏ. — ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ପ୍ରଭାଗୀୟ ବନ ଅଧିକାରୀ ବନାମ ଏସ୍.ନାଗେଶ୍ୱରପ୍ପା

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କାରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯାନ୍ୱୟନ ଓ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶୁଭଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ